

Для чіткого розмежування понять „розповсюдження” та „збут” шкідливих програмних чи технічних засобів, під розповсюдженням шкідливих програмних засобів пропонується вважати передачу фізичного носія зі шкідливими програмними засобами виключно в безоплатний спосіб або передачу шкідливих програм через автоматизовані системи чи комп’ютерні мережі в будь-який спосіб. У свою чергу, під збутом треба розуміти передачу шкідливих програмних засобів виключно на фізичному носії у платний спосіб.

Бібліографічні посилання

1. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / П.С. Матишевський. – К., 2001.
2. Вартилицька І.А. Кримінальне право України. Альбом схем : навч. посіб. / І.А. Вартилицька, В.С. Плугатир; за ред. В.Я.Горбачевського. – К., 2003.
3. Максимов В.Ю. Компьютерные преступления (вирусный аспект) : монография / В.Ю.Максимов. – Ставрополь, 1999.
4. Комментарий к Уголовному Кодексу Российской Федерации (постатейный) / под общ. ред. Н.Г. Кадникова. – М., 2004.
5. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации / под общ. ред. В.М.Лебедева.- 2-е изд., перераб. и доп. – М., 2004.
6. Учебный комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации/ отв. ред. А.Э. Жалинский. – М., 2005.
7. Актуальні проблеми кримінального права : навч. посіб. / В.М. Попович, П.А. Трачук, А.В. Андрушко, С.В. Логін. – К., 2009.
8. Уголовное право : учебник. / под ред. Н.И. Ветрова, Ю.И. Ляпунова. – М., 2005.
9. Малышенко Д.Г. Уголовная ответственность за неправомерный доступ к компьютерной информации : автореф. дис. канд. юрид. наук. – М., 2002.
10. Уголовный кодекс Украины : научно-практ. comment. / под ред. Е.Л. Стрельцова. – Х., 2007.
11. Кримінальний кодекс України : науково-практ. коментар / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація]. – Вид. 4-те, доп. – Х., 2008.

Надійшла до редакції 26.10.2012

Р.М. Кубрак

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.8

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА ПЕВНИЙ СТРОК СТОСОВНО ЗАСУДЖЕНИХ З ПСИХІЧНИМИ ВІДХИЛЕННЯМИ

Розглянуто окремі аспекти виконання у виправних колоніях кримінального покарання у виді позбавлення волі на певний строк стосовно засуджених чоловіків та жінок з психічними відхиленнями.

Ключові слова: *психічні відхилення, установи виконання покарань, злочин, кримінальне покарання, суспільно корисні зв'язки, засуджені.*

Рассмотрены отдельные аспекты исполнения в исправительных колониях уголовного наказания в виде лишения свободы на определенный срок в отношении осужденных мужчин и женщин с психическими отклонениями.

Ключевые слова: психические отклонения, учреждение исполнения наказания, преступление, уголовное наказание, общественно полезные связи, осужденные.

In this article discusses some aspects of the execution of criminal punishment in the penal colonies of imprisonment for a specified period with respect to convicted men and women with mental disabilities.

Keywords: deviances, penal institutions, crime, criminal penalties, community ties, convicted.

Постановка проблеми. Обрання такого виду кримінального покарання, як позбавлення волі на певний строк, для дослідження складових кримінально-виконавчої характеристики засуджених з психічними відхиленнями зумовлене тим, що цей вид покарання характеризується високим рівнем репресивності і, як свідчать численні дослідження вітчизняних та іноземних науковців, найбільш пов'язаний із негативними для засудженої особи наслідками (втрата соціальних навичок, втрата соціально корисних зв'язків, вторинна криміналізація). В Україні у 141 установі виконання покарань (далі – УВП) утримується 115068 засуджених, з них понад 11 тисяч засуджених з психічними відхиленнями [1, с. 3]. Як бачимо з вищенаведених даних, значна кількість засуджених мають психічні відхилення, а тому на сьогодні є дуже важливим дослідження особливостей даної категорії осіб, які утримуються в УВП, та методів роботи з ними під час відбування кримінального покарання.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблеми впливу психічних відхилень на характер злочинної поведінки, реакцію засудженої особи на заходи виправно-виховного характеру під час відбування кримінального покарання, профілактичні заходи постійно привертали увагу як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Одними з перших дослідженням даної проблематики займалися Ч. Бекарія, Е. Дюркгейм, Е. Кречмер, Ч. Ломброзо, Е. Сатерленд, Е. Феррі, М.М. Гернет, С.К. Гогель, Д.А. Дриль, О.О. Жижиленко, М.М. Ісаєв, П.І. Люблинський, С.В. Познишев, М.М. Полянський, М.С. Таганцев, І.Я. Фойницький. В 20–30-х роках ХХ століття подальший розвиток вивчення проблеми набуло в роботах С.Я. Булатова, О.А. Герцензона, А.А. Піантковського, А.Н. Трайніна, Б.С. Утєвського, М.Д. Шаргородського та інших. Сучасний же стан дослідження даної проблематики відображений в роботах Ю.М. Антоняна, В.М. Бурлакова, Б.В. Волженкіна, Я.І. Гілінського, А.І. Долгової, А.П. Дьяченка, А.Ф. Зелінського, К.Є. Ігошева, І.І. Карпеця, В.М. Кудрявцева, Н.С. Лейкіної, В.В. Леня, І.С. Ноя, С.С. Овчинського, В.В. Орехова, В.П. Петкова, А.Р. Ратінова, Д.В. Рівмана, О.Б. Сахарова, В.Д. Філімонова, Д.А. Шестакова та інших науковців.

Метою даної статті є здійснення аналізу окремих аспектів виконання кримінального покарання особами з психічними відхиленнями, визначення кола кримінально-виконавчих проблем, які потребують правової регламентації, вивчення суті механізму впливу дефекту психіки на поведінку людини, вибору методів та способів корекції асоціальної по-

ведінки засуджених осіб з психічними відхиленнями.

Виклад основного матеріалу. Такий вид покарання як позбавлення волі відрізняється від інших видів кримінальних покарань своєю репресивністю та максимальним рівнем ізоляції від суспільства і характеризується в передбаченому законодавством порядку здійсненням обмежень соціальних зв'язків, спілкування, вибору місця проживання, свободи пересування. Але поряд з цим, відповідно до статті 50 КК України, покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засудженої особи, а також запобігання вчинення нових злочинів як засудженими, так і іншими особами. Застосування покарання у виді позбавлення волі не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність. При виконанні кримінального покарання реалізація кари складає безпосередню специфічну задачу діяльності установ виконання покарань.

У своєму дослідженні ми взяли часовий проміжок з 2004 року по теперішній час, а саме з моменту набрання чинності Кримінально-виконавчим кодексом України.

Позбавлення волі є одним найбільш розповсюджених (застосовуваних судами) видів кримінальних покарань. За даними Державної пенітенціарної служби України (далі – ДПтС), з 2004 по 2012 р. в УВП утримувалося: 2004 р. – 128 тис. осіб, 2005 р. – 127,9 тис. осіб, 2006 р. – 130,7 тис. осіб, 2007 р. – 123,5 тис. осіб, 2008 р. – 115,4 тис. осіб, 2009 р. – 109,9 тис. осіб, 2010 р. – 108,2 тис. осіб, 2011 р. – 113,2 тис. осіб, 2012 р. – 115, 1 тис. осіб [2]. Як бачимо, кількість осіб, які тримаються в УВП, поступово зменшується, але незважаючи на це залишається великою.

Амбулаторна психіатрична допомога засудженим в ДПтС України надається в медичних установах та пунктах охорони здоров'я слідчих ізоляторів і УВП, стаціонарна – у спеціалізованій психіатричній лікарні та двох психоневрологічних відділеннях для засуджених на 20 ліжок (для жінок) у лікувальному закладі при Луганському слідчому ізоляторі і 15 ліжок (для хворих на туберкульоз чоловіків) у лікувальному закладі при Софіївській виправній колонії № 55 УДПтС у Запорізькій області.

Кожного року на диспансерний облік із вперше встановленим діагнозом реєструється понад 4 тис. осіб (2004 р. – 4665 осіб (пербувало на обліку протягом року 12077 осіб), 2005 р. – 4366 осіб (11831), 2006 р. – 4311 осіб (12784), 2007 р. – 4752 осіб (12268), 2008 р. – 4124 особи (11475), 2009 р. – 4124 осіб (11831), 2010 р. – 4523 особи (11538), 2011 р. – 4432 особи (11751) [3].

Як бачимо з вищенаведених даних, динаміка розповсюдження серед засуджених осіб психічних відхилень є стабільною без особливих коливань. Враховуючи тенденції до зростання психічних захворювань у суспільстві не тільки в Україні, а й в усьому світі, можна прогнозувати їх зростання в умовах УВП.

На сьогодні в середньому наповнюваність УВП становить 1500–1800 засуджених. В умовах концентрації у спеціально обладнаній установі на обмеженій території великої кількості засуджених осіб, які характеризу-

ються значною кримінальною зараженістю, є занедбані в педагогічному плані, а особливо в колоніях максимального та середнього рівня безпеки, відрізняються підвищеним рівнем суспільної небезпеки, на фоні наявності у засудженої особи психічного відхилення ці явища значно ускладнюються. Така складна та малодосліджена категорія засуджених, як особи з психічними відхиленнями, потребує особливого підходу при виконанні даного виду покарання. Позбавлення волі засудженої особи на певний строк несе в собі не тільки відплату суспільства злочинцю за заподіяну вчиненням злочином шкоду, що полягає у створенні дискомфорту, певних обмежень доступу в користуванні соціальними благами, обмежень можливості повною мірою задовольняти свої інтереси та користуватися своїми правами, ізоляції від суспільства. Як уже зазначалося вище, однією зі складових мети покарання є виправлення особи, яка вчинила кримінально каране діяння. Цей процес значно ускладнюється, якщо це стосується засуджених, які мають дефекти психіки в межах осудності. Дослідження особливостей складових кримінально-виконавчої характеристики засуджених з психічними відхиленнями, а також широке застосування їх результатів під час виконання кримінального покарання, організації соціально-виховної роботи з даною категорією засуджених, на наш погляд, дасть позитивні результати, значно підвищить ефективність покарання та сприятиме досягненню його мети. На сучасному етапі ці питання є малодослідженими, і як наслідок – їх результати рідко враховуються персоналом УВП під час виконання покарання. Процес виконання кримінального покарання є бінарним і має дві складові: виконання та відбування покарання. Розглянемо його першу складову. Виконання кримінального покарання у виді позбавлення волі на певний строк здійснюється шляхом тримання та ізоляції засуджених у виправних колоніях мінімального, середнього, максимального рівнів безпеки та виховних колоніях. Щодо засуджених, які мають відхилення у психіці в межах осудності, хотілося б зазначити, що більшість осіб даної категорії відбувають покарання в загальній масі засуджених у звичайних умовах УВП.

Слід зазначити, що в осіб з психічними девіаціями переважають нормальні явища та процеси, а тому такі особи здебільшого зберігають свої соціальні зв'язки, в переважній більшості випадків вони працездатні та осудні чи обмежено осудні. Психічні девіації сприяють виникненню та розвитку таких рис характеру, як дратівливість, агресивність, жорстокість, і в той же час відбувається зниження вольових процесів, послаблення стримуючих контрольних механізмів. Вони перешкоджають нормальній соціалізації особи, засвоєнню нею суспільних цінностей, встановленню нормальних зв'язків та відносин, заважають займатися певними видами діяльності та взагалі брати участь у трудовому процесі, у зв'язку з чим підвищується імовірність вчинення протиправних дій, ведення антисуспільного способу життя, несприйняття загальноприйнятих норм поведінки, навіть під час відбування кримінального покарання.

Психічні відхилення можуть мати прихований характер, їх протікання

буває з послабленням чи з посиленням впливу на психіку. Оточуючими вони сприймаються як особливості характеру, зумовлені неврівноваженістю, вибуховістю, скандальністю, замкнутістю, ранимістю чи емоційною тупістю. У психотравмуючих, конфліктних ситуаціях наявність психічних девіацій знижує адаптивні здібності, створює перепони для розвитку соціально корисних рис особи, послаблює механізми внутрішнього контролю, звужує можливість вибору рішення та варіантів поведінки, полегшує реалізацію імпульсивних вчинків [4, с. 56–57]. Всі ці фактори значно ускладнюють процес адаптації засуджених з психічними відхиленнями на початковому етапі перебування в умовах УВП, значно зменшують ефект від заходів корекційно-виховного характеру, які проводяться персоналом установи, звужують спектр працевлаштування таких осіб та залучення їх до виробничої діяльності на підприємствах УВП. За результатами проведених нами досліджень встановлено, що з 211 засуджених з психічними відхиленнями 86 % залучаються до некваліфікованої праці, здебільшого до робіт з благоустрою УВП або взагалі не залучаються до виробничої діяльності, 82 % з них – за власним бажанням ухиляються від роботи, 74 % засуджених даної категорії негативно ставляться до заходів соціально-виховної роботи, які проводяться в УВП. Як показали результати опитування 156 осіб персоналу УВП, засуджені з психічними відхиленнями неохоче беруть участь у культурно-масових заходах, що проводяться в УВП, як правило, не входять до активу відділення соціально-психологічної служби, часто допускають порушення вимог режиму тримання, за що притягуються до дисциплінарної відповідальності, і, як наслідок – 13,4 % засуджених є злісними порушниками режиму тримання.

Як стверджує А.Х. Степанюк, фізична ізоляція засуджених в установах виконання покарань не означає їх повного відриву, вилучення із суспільства..., ізоляція тягне за собою вилучення засудженого до позбавлення волі з певного кола суспільних відносин і одночасно включенням його у ті суспільні відносини, які виникають у зв'язку з виконанням цього покарання [5, с. 303].

Суворо регламентований законодавством розпорядок дня, порядок виконання покарання, виконання покладених обов'язків, обмеження у вільному пересуванні та ін. забезпечують безпеку інших членів суспільних відносин від протиправних посягань з боку засуджених, унеможливають або принаймні профілактично обмежують можливість вчинення даними особами нових злочинів. На жаль, на сьогодні більшість УВП виконують функцію ізоляції засуджених осіб до позбавлення волі, функцію утримання їх від вчинення нового злочину, а от процес виправлення, коригування поведінки засуджених, викорінення антисуспільних установок, лікування деформації психіки не забезпечуються повною мірою, а залишаються тільки задекларованими на папері.

Ізоляція засуджених призводить до виникнення певної внутрішньої напруги, яка може перерости й у напругу у взаємовідносинах між самими засудженими, оскільки вони постійно знаходяться в одностатевому колективі, а також між засудженими і адміністрацією установ виконання

покарань. Зняти чи розрядити цю напругу, не допустити засуджених до неправомірної поведінки і направити потреби засуджених у правомірне русло шляхом розумного і раціонального застосування інших засобів виправлення – одне із головних завдань адміністрації УВП [6, с. 35].

Уже тривалий час умови виконання кримінального покарання в Україні є далекими від бажаного рівня. За даними соціологічного дослідження «Соціально-психологічний мікроклімат у середовищі засуджених та персоналу установ виконання покарань України», при аналізі міри задоволеності ставленням співробітників до засуджених з точки зору самих засуджених отримані такі оцінки: 38,5 % (736 осіб із 1907) з числа опитаних обрали варіант «так, повністю задоволений» та «скоріше, задоволений»; 33,9 % (647 осіб із 1907) варіант «скоріше, не задоволений». Варіант «важко відповісти» обрали 27,5 % (524 особи із 1907) з числа опитаних [7, с. 23].

Найбільше засуджених незадоволені харчуванням (49,3 % – 859 осіб із 1744) та медичним обслуговуванням (48,7 % – 858 осіб із 1762) [7, с. 26]. Згідно з результатами відповідей, найбільша кількість засуджених (40,2 %) вказали на належний рівень надання психологічної допомоги. На необхідність покращення надання допомоги (консультацій) вказали 35,5 % та 24,4 % зазначили про неналежний рівень [7, с. 27].

Характер соціально-психологічного мікроклімату значною мірою залежить від ступеня задоволення засуджених різними аспектами утримання. Найбільше засуджені задоволені можливістю отримати освіту та здобути професію. Слід зазначити, що засуджені також задоволені проведенням соціально-виховної роботи. Найбільше засуджені незадоволені харчуванням та медичним обслуговуванням. Рівень надання різних видів допомоги: психологічної, юридичної та побутової оцінено амбівалентно. Але необхідно звернути увагу на те, що порівняно з оцінками рівня надання юридичної та побутової допомоги, оцінка рівня надання психологічної допомоги є вищою (найбільша кількість відповідей щодо належного рівня та найменша щодо неналежного рівня).

Науковцями неодноразово розглядалося питання про створення окремих спеціалізованих виправних установ для засуджених із психічними відхиленнями. З цього приводу висловлювалися різні точки зору як прихильників, так і противників. Проте і досі це питання є дискусійним та потребує подальшого поглибленого дослідження.

С.В. Познишев, зокрема, пропонував розділяти душевнохворих засуджених на дві категорії: на суб'єктів, схильних до насильницьких дій – суспільно небезпечних, і тих, які не є суспільно небезпечними, – без вказаних схильностей. Для першої категорії необхідні якщо не окремі заклади, то особливі відділення в закладах для душевнохворих. При цьому він передбачав можливість не виділяти дану категорію засуджених в окрему групу [8, с. 64].

Існує практичний досвід створення таких спеціальних установ. Так, ще в XIX столітті в Англії створено декілька закладів такого характеру, головним з яких був Broadmoor, створений у 1863 році і розрахований для

тримання 600 засуджених. У даному закладі утримувалися особи, які під час душевної хвороби вчинили злочини та в яких виявлено психічне відхилення під час тюремного ув'язнення. Досвід створення таких спеціальних закладів має також Франція, де в тюрмі Gaillon існувало особливе відділення, де утримувалися як душевнохворі злочинці, так і епілептики, засуджені до позбавлення волі на строк до одного року. В Італії існувало три таких спеціальних заклади в Aversa, Montelupo та Reggio Emilia.

Спiрним є питання про необхідність, як пропонують, зокрема, прибічники антропологічної школи, окремих закладів для душевнохворих злочинців [8, с. 63]. Концентрувати засуджених з психічними відхиленнями в окремій установі, на наш погляд, є недоцільним, враховуючи вищенаведені нами аргументи. Проте ми вважаємо, що є логічним створення установ, де утримувалися б засуджені з психічними відхиленнями та захворюваннями і близько 30 % засуджених, які не мають психічних відхилень. Це надало б можливість сконцентрувати в декількох (12–15) окремих установах одну з проблемних категорій засуджених. Сконцентрувати в цих установах медичний персонал (лікарів-психіатрів), підготувати персонал для роботи з даною категорією засуджених у напрямку їх виправлення, організації соціально-виховної роботи, загальноосвітнього та професійно-технічного навчання, працевлаштування, належного медико-санітарного забезпечення. В даний час засуджені з психічними відхиленнями розпорошені по 141 установі виконання покарань. У даних установах залишаються вакантними посади лікаря-психіатра, як наслідок, низькокваліфіковане, а подекуди взагалі відсутнє діагностування та лікування психічних відхилень. Неefективною є і організація роботи за вказаними напрямками з даною категорією засуджених.

Історично доведено неможливість перевиховання особи, тому виникнення надуманого сполучення педагогічного начальництва з теорією покарання в підсумку утворює схоластичну конструкцію, штучно підігнану під необхідність правового регулювання всіх покарань, відповідно до установки, принципів і поглядів тих чи інших авторів [6, с. 13].

М.Б. Панасюк критично характеризував теорію виправлення та наполягає на неможливості її досягнення в сучасних умовах [9, с. 155].

Ми підтримуємо дану точку зору та схилиємося до думки, що застосування у даному розумінні термін «коригування поведінки» є більш конкретним та доцільним у смислового значенні стосовно кінцевої мети покарання. Виходячи зі смислового та граматичного значення, термін «перевиховання» застосовувати є недоцільним. У науковій літературі неодноразово зазначалося про утопічність ідеї перевиховання засудженої особи під час відбування кримінального покарання в УВП. А тим більше враховуючи сучасний стан та умови виконання покарань у КВУ, організацію виховного процесу, соціальної роботи, матеріально-побутового забезпечення, медико-санітарного і т.д., які б бажали бути кращими. Враховуючи реальність сьогодення, ми впевнено заявляємо, що неможливо в сучасних умовах УВП саме «перевиховати» засуджену особу. Більшість

засуджених неодноразово притягувалися до кримінальної відповідальності та відбували покарання у виді позбавлення волі, особи зрілого віку, психологічно сформовані, а в більшості випадків стійко деформовані, з наявними відхиленнями у психіці, особи зі стійкими антисуспільними поглядами, маргінали, які живуть як в УВП, так і за її межами за певними неформальними правилами, нормами поведінки злочинного середовища, їх повністю підтримують, пропагують та культивують їх поширення. Як показує практика, на посадах начальника відділення соціально-психологічної служби в КВУ перебувають особи молодого віку. Як правило, вперше призначені після закінчення, в тому числі і відомчих навчальних закладів. Вони є первинною і основною ланкою в організації соціально-виховної роботи. На жаль, дуже часто вдалій організації соціально-виховної роботи з вищевказаною категорією засуджених, як із засудженими з психічними відхиленнями, на заваді стає брак життєвого та професійного досвіду молодого персоналу ДПтС України, а подекуди і небажання його набувати. А звідси і впливає утопічний характер як самого терміна «перевиховання», так і його смислової мети стосовно засуджених осіб. Процес ресоціалізації засудженої особи не має чіткої межі і поширюється не тільки на час перебування засудженої особи на території виправної колонії, а й за її межами після відбуття встановленого судом кримінального покарання та звільнення з установи виконання покарань. Переважна більшість засуджених до позбавлення волі осіб з психічними відхиленнями вимушені повертатися після відбування кримінального покарання в те соціальне середовище, оточення, яке і створило умови, підштовхнуло їх до вчинення протиправних дій. Якщо не змінювати причини, які сприяють вчиненню злочинів, незмінними будуть і їх наслідки.

Висновки. На жаль, у межах даної статті ми не можемо розглянути весь спектр проблемних питань виконання кримінального покарання у виді позбавлення волі на певний строк стосовно осіб, які мають психічні відхилення. Як бачимо, засуджені, які мають психічні відхилення в межах осудності, становлять доволі численну та проблематичну групу з притаманними тільки їй особливостями, які обов'язково необхідно враховувати під час виконання покарання.

Ми не намагаємося поставити крапку в розгляді даного питання, а лише робимо спробу привернути увагу та запросити до дискусії фахівців, суспільство, науковців, практичних працівників УВП.

Бібліографічні посилання

1. Інформаційно-аналітичні матеріали про основні показники службової діяльності органів і установ, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України станом на 1 вересня 2012 року. – К., 2012.
2. Інформаційно-аналітичні матеріали Державної пенітенціарної служби України за результатами діяльності органів та установ виконання покарань, слідчих ізоляторів у 2011 році. – К., 2012.
3. Результати роботи лікувально-профілактичних закладів кримінально-виконавчої системи за 2004–2011 роки. – К., 2012.
4. Гомонов Н.Д. Психические девиации и преступное поведение (криминологиче-

ский и уголовно-правовой анализ) : дисс. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Гомонов Н. Д. – СПб., 2002.

5. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / А.П. Гель, О.Г. Колб, В.О. Корчинський та ін.; за заг. ред. А.Х. Степанюка. – К., 2008.

6. Степанюк А.Х. Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі : монографія/ за заг. ред. А.Х. Степанюка. – Х., 2011.

7. Результати соціологічного дослідження «Соціально-психологічний мікроклімат у середовищі засуджених та персоналу установ виконання покарань України». – Біла Церква, 2011.

8. Познышев С.В. Основы пенитенциарной науки. – М., 1924.

9. Панасюк М.Б. Проблеми реабілітації ув'язнених: західний досвід/ М.Б. Панасюк// Проблеми пенітенціарної теорії та практики. – К., 2001. – № 6. – С. 34–44.

Надійшла до редакції 02.11.2012

К.С. Снісаренко

здобувач

(Харківський національний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.3

ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ПРОСТИТУЦІЇ В УКРАЇНІ: «ЗА І ПРОТИ»

В даній статті розглянуто питання щодо декриміналізації заняття проституцією та відповідного посилення кримінальної відповідальності за діяння, пов'язані з організацією її заняттям.

Ключові слова: декриміналізація, проституція, організація заняття проституцією, кримінальне законодавство.

В данной статье рассмотрены вопросы о декриминализации занятия проституцией и соответствующего ужесточения уголовной ответственности за действия, связанные с ее организацией.

Ключевые слова: декриминализация, проституция, организация занятием проституцией, уголовное законодательство.

In the present paper the questions concerning of decriminalization of prostitution and toughening of criminal liability for the actions connected with its organization are considered.

Key words: decriminalization, prostitution, criminal legislation.

Постановка проблеми. Проституцію вважають однією із найдревніших професій у світі. І, звісно, не дарма, адже вивчаючи історичні корені цього роду діяльності, можна дійти до висновку, що проституція має не набагато меншу історію, ніж саме людство.

У різний час та в різних країнах світу до неї спостерігалось діаметрально протилежне ставлення – від суворої заборони до повної легалізації та відповідної правової регламентації. Загалом, дискусії у суспільстві з цього приводу постійно пов'язані з емоційними реакціям, тому знайти раціональні точки зору з цього приводу подекуди дуже важко.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної